
===== Dekemalizasyon =====

:date: 2014-11-23 02:18:14 +0200

.. :Author: Emin Reşah .. :Date: 12445-12476

Eğer bir Atatürkçü olsaydım, buradaki yazıları yazan adamın neden Atatürk'le ilgili sorunları olduğunu sorardım. *Neden bir Türk vatandaşı, yurdunu kurtaran kişiliğe gerektiği gibi saygı duymaz?* diye sorardım.

Bu soru herhangi bir Kemalist'in zihninden geçmiş gibi cevaplayalım ve propagandası yapılan Kemalist ülkünün, gerçekte o hedeflere ulaşmayı engellediğini ve hatta engellemek üzerine kurulu olduğunu da ekleyelim.

Tarihi bir kişilik olarak Kemal Atatürk'e saygı duymak veya duymamak neden önemli? Herhangi bir tarihi kişilik için herhangi bir his taşıma *mecburiyeti*, adamların ölüp gitmiş olduğu gerçeğiyle ters. İnsanın başka insana hakiki duygular besleyebilmesi için onunla aynı hayatı paylaşması gerekir. Kendisi doğmadan ölmüş birini *aynen yaşıyormuş gibi* sevmesini bekleyemezsiniz. Bu beklentiyi oluşturan insanların, o kişiliği sevmekle kastettikleri başka şeydir, yoksa ölmüş ve benim sevgime de, sevgisizliğime de pek ihtiyacı olmayan birine karşı ne sevgisi?

Bir de geçmişte, bugüne gelmemize yardım eden herkese istisnasız sevgi besleyecek olsak, tüm hayatımızı onlara temennah ederek geçirmemiz gerekir. Bu da hayatın tabiatına ters. Ne yani, şimdi ben buhar makinasını bulan adama Kemal Atatürk'ten daha mı az şey borçluyum, veya transistörü icad edenler hayatımda daha mı az değişiklik yaptı?

O halde *Atatürk şöyle yaptı, böyle yaptı, ona bunu borçluyuz, şunu borçluyuz* edebiyatı ancak bir *kültü* ayakta tutmak için anlamlıdır. Bugün Imperator Caesar Divi Filius Augustus <http://tr.wikipedia.org/wiki/Caesar_Divi_Filius_Augustus>__'un kişi kültü ortada yoksa, biz ona senenin belli günleri temennah etmiyorsak ve kendisine duyduğumuz mecburi saygı sadece Ağustos ayının adında kaldıysa, sebebi Kemal Atatürk'ten küçük olması değil, Roma İmparatorluğu'nda yaşamıyor olmamızdır. İnsanların sanki tarihi bir bedahetmiş gibi, onsuz tarih asla mümkün değilmiş gibi anlattıkları Atatürk'ün kişi kültü de, *ilelebet payidar kalması* eşyanın tabiatına aykırı Türkiye Cumhuriyeti'nin sayesinde vardır.

Atatürk Cumhuriyeti yaratmadı, Cumhuriyet Atatürk'ü yarattı ve hala ortalıkta olmasının sebebi de Cumhuriyet'tir.

Atatürk adını duyunca beyninden Pavlovyen salyalar akıtmayan ama ona hala ihtiyacımız olduğunu söyleyenlerin iki temel fikri anladığım kadarıyla şöyle: Evvela Atatürk'ün bir *ulus inşası* projesi yürüttüğünü ve adını, kişi kültünü *ulus* etrafında toparlayıcı bir sembol olarak ileri sürdüğü veya ikincisi, İslam'ın etkisini kırmak için pozitif düşünce geleneği olmayan bir ülkede kendi adını kullanmak zorunda olduğu.

Her iki iddia da, eğer bugün alternatiflerini konuşabiliyorsak anlamsızdır. *Ulus devlet* olmak bizim için olmazsa olmaz bir mesele olmaktan çıktıysa, NATO'ya, Avrupa Birliği'ne girebiliyor, Kürtlerin ve sair kesimlerin Türk olduğu iddiasını seslendirmek zorunda hissetmiyorsak artık Atatürk'e ihtiyacımız yoktur. Bilakis Atatürk dünyayla bu manada entegre olmaya bir engeldir. Cumhuriyet'in İslam'a karşı projesinde başarısız olduğunu, kişi kültürünün ve Cumhuriyet kültürünün müslümanları dönüştürdüğünü ancak onları İslam'ın kendisinden uzaklaştırmadığını görüyorsak, ikincisi de gereksizdir.

Türkiye'de bugün *toplayıcı* olacak sembollerin en kötülerinden biridir Atatürk. Fırsatçılığı sayesinde devrine göre yeniden üretilmesi mümkün olacak kadar elastik kalmışsa da, sembolü artık yama götürmeyecek ölçüde eskimiştir. Bize hatırlattıkları arasında *yenilik* ve *gelişme* yerine, bir takım sinirli adamların haykırdıkları ismi, abus çehresinden duyduğumuz korku, her gün başkasına şahit olduğumuz http://www.zaman.com.tr/mustafa-armagan/sivas-kongresinin-abdye-gonderdigi-mektup-nutukta-neden-yer-almadi_2131618.html tarihi gedikler, Hristiyanların *ezeli günah* doktrini gibi bir *ebedi borç* yükünü ömrümüz boyunca taşımamız gerektiği var ama günümüzde Atatürk'ten öğreneceğimiz ve onun *aydınlattığı* bir nokta mevcut değil.

Varsa yoksa slogan. Kemalizm'de altı doldurulmuş, hesabı verilmiş bir fikir mi var? Sathî bir Pozitivizm'den ileri bir söylemi mi var? Bugün Kemalizm'in bize vereceği ilkokul mertebesinde bir dünya görüşünden öte ne kaldı?

İkinci mesele, yani Atatürk'ün Türkiye'de dindışı bir geleneğin sembolü olması konusu kendi içinde bir başarısızlık barındırıyor, çünkü bugün, geçmişindeki militan laikliğe rağmen Türkiye hala İslam'ın eksen olduğu bir yer. İnançlısı da, inançsızsı da İslam'ı seveni de, sevmeyeni de bu eksen etrafında kendini belirliyor. Türkiye'nin sosyal sınıfları hala İslam'a nisbetle, onun neresinde olduğunuzla ortaya çıkıyor. Alevilerin CHP'ye oy vermesine şaşanlara şaşıyorum mesela, eğer Kemalizm temenni ettiği gibi Türkiye'yi *İslam'ın karanlığından* kurtarabilmiş olsaydı, Aleviler kendilerini ekonomik sınıflara göre belirler, Alevi'den çok burjuva veya proleter olurdu. Eksen hala İslam olduğu ve kendilerini İslam'a göre tanımladıkları için, haklarını pek ciddiye almasa da, din konusunda kendilerine yakın buldukları CHP'ye oy veriyorlar.

O halde, Kemalizm'in ve Atatürk'ün kişi kültürünün bu konuda da pek işe yaramadığını kabul etmek gerek. Bunu İslam'ı, bu coğrafyada bulunmamızın tek gerçek sebebi olarak gören biri olarak söylüyorum: Eğer bir fikir, bir akım İslam'ı bu topraklardan çıkarmak istiyorsa, ondan daha iyisini getirmek zorunda ve Kemalizm, en fazla *gerçek din bu değil* retoriğine sarılarak *daha iyisini* beceremeyeceğini gösterdi. *Gerçek din bu değil* ise, *gerçek din ne?*, Atatürk'ün bir kitabın sayfa kenarına aldığı notlar mı, *yasamayı gökten yere indirmek* mi, Batı karşısında yaşadığı aşağılık kompleksini müslümanlara hırlayarak çıkarmak mı, sadece devletin keyfinin yettiği ayet ve hadisleri toplamak mı, Peygamber'in *büyük adam* olduğunu söylemek ama Kitab'ı kafasından uydurduğuna inanmak mı, yoksa ne? *Gerçek din*'in ne olduğunu Kemalizm bize öğretmiyor, İslam'dan uysallaştıracak kadarını alıyor ve *geriliğimiz*

için suçlayacak birileri lazım olduğunda, yine *elde var bir* müslümanları suçluyor. Tamam, anladık, *gerçek din bu değil*, peki, *gerçek din ne?*

Bu önemli bir problem, çünkü, Kemalistler müslümanlara *bahçede çıkan zararlı ot* muamelesi yapsalar da, bahçenin bu *otların tümüyle beraber* kendilerine ait olduğunu unutuyorlar. Bugün Türkiye’de hala İslam bir sorunsa, hala başörtülü varsa, çok oy alan siyasetçiler dindarsa; başarısız olan onlar değil, Kemalist düzendir. Bunu ikrar edip, *beceremedik* demekten bile uzak durup, sabahtan akşama kendi kafa konforunu sağlamak için, *makarna kömür* edebiyatıyla ıslak rüyalar görmenin kime ne faydası var? Gerçekten kopmuş bunak ihtiyarlar gibi abuk subuk konuşuyor ama malı mülkü çok olduğu, sefaret hatıralarında önemli isimler geçtiği için sesini çıkaran yok. Tabii biraz da, *devlet dedesinin saç-malamalarına saygı duyan torun* psikolojimiz mevcut, Kemalist dede saçmalıyor ve biz onun saçmaladığını biliyoruz ama *devlete saygı* diye bir şey öğretmişler ve sanki ben Atatürk’ün kişi kültürüne bir şey borçluymuşum da ağzımı açamazmışım gibi *Atatürk olmasaydı* diye cümle kuran adamın ağzına küreği yapıştırmak yerine, mantıklı bir şeyler söylemeye çalışıyorum.

Geçmişçi değiştirecek değiliz. Bu ülke 80-90 senesini Kemalizm’le geçirdi ve tabii ki insanların kafası, bilgisayar hafızası gibi bir anda resetlenmediği için, Paşa’nın adını daha bir süre ortalıkta göreceğiz. Bununla beraber, Atatürk’ün artık bu millete vereceği bir şey kalmadığını ikrar edecek ve onu yeni nesillere *önemli tarihi kişiliklerden biri* olarak tanıtacak ama ne borç edebiyatı, ne kimsenin çözemediği *Atatürk ilkeleri*’ne bağlılık yeminleri, sadece iyisiyle kötüsüyle, yaşadığı zamanı, kullandığı ve kaçırdığı fırsatları doğru değerlendiren bir bakış. Bu ülkenin kurtulması gereken en büyük psikolojik yük, kendimizi, varlığımızı, kurtuluşumuzu, dünyamızı Atatürk’e borçlu olduğumuz anlayışı. Bu anlayış bitmeden, ne falanca partinin seçimle başbakan olmuş Genel Başkanı’nın *diktatörlüğünden*, ne filanca partinin siyaset üretmiyor, muhalefet edemiyor olmasından yakınabiliriz. Samimi olacaksak, kurtulacağımız ilk yük Kemal Atatürk’ün mirasıdır.